

динъ гласъ? — Тонътъ, силата и звучността. — Тонътъ, който прави гласа високъ или нискъ, зависи отъ многото или отъ по-малкото трептения на секунда, именно тонътъ е толкова по-високъ, колкото броятъ на трептенията въ една секунда сж по-много, и толкова по-нискъ, колкото броятъ на трептенията е по-малкъ. Силата която прави гласътъ по-силенъ и по-слабъ зависи отъ голѣмината на размаха или на трептенията на раздрусанитъ частици. Звучността е особито качество придавано на гласа отъ музикалний инструментъ или особитъ наредъ, отреденъ за туй. Съ помощта на туй качество, два звука отъ единъ тонъ и еднаква сила, могатъ да са различаватъ единъ отъ други.

1107. *По кой начинъ музикалнитъ гласове са отличаватъ единъ отъ други и какво название даватъ на реда отъ тѣзи гласове?* — Музикалнитъ гласове са различаватъ по относителното число на трептенията и тѣхний редъ образува нѣколко послѣдователни гамми (лѣтвици).

1108. *Отъ колко главни гласове са сѣставя всѣка гамма?* — Отъ седемъ: ут или до, ре, ми, фа, сол, ла, си,

Относителното число на трептенията въ гаммата ут е слѣдующето:

ут	ре	ми	фа	сол	ла	си	ут	октава
1	$\frac{9}{8}$	$\frac{5}{4}$	$\frac{4}{3}$	$\frac{3}{2}$	$\frac{5}{3}$	$\frac{15}{8}$	2	
или 24	27	30	32	36	40	45	48	въ цѣли броеве.

Въ парижката опера употребяватъ камертонъ *ла* отъ гаммата наричана у₃.

Вионочелътъ и фортепианото съ шестъ октава иматъ най-ниския си ут отъ 66 трептения въ секундата, и ето числото на трептенията на тѣзи гамма у₂:

ут	ре	ми	фа	сол	ла	си	ут	октава
66	74	82	88	99	110	124	132	

Най-високото ут у фортепианото съ 6 октава правни 2112 трептенията въ секундата, то са нарича у₅.

Человѣческото ухо може да различава тонове, на които броятъ на трептенията са измѣнява отъ 15